

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

**підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста)
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит**

Силабус навчальної дисципліни АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ підготовки бакалавра у галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит.

Розробник: Стащук О. В., завідувач кафедри-професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Фінанси і кредит

Наталія ПРОЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів
протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси і кредит, перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 3-ий
		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 30 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Консультації 7 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 53 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		українська

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: СТАЩУК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри-професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: 050-674-85-78

E-mail: Staschuk.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна Аналіз фінансової діяльності підприємств належить до переліку нормативних дисциплін циклу спеціальної професійної підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста) за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит та спрямована на формування у здобувачів системи глибоких обґрунтованих знань із аналізування фінансового стану підприємства, оцінки майнового стану, грошових потоків, виявлення основних чинників впливу на фінансовий стан та фінансову стійкість ділових одиниць.

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях з фінансів суб'єктів господарювання.

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме підготовці до випускного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. *Мета навчальної дисципліни* – на основі новітніх досягнень науки у фінансовому аналізі допомогти майбутнім фахівцям опанувати теорію і практику здійснення фінансового аналізу у суб'єктів підприємницької діяльності, сформувати у студентів уміння та навички кваліфіковано проводити фінансовий аналіз підприємства, робити обґрунтовані висновки, знаходити шляхи поліпшення його фінансового стану та покращення

фінансових результатів; робити висновки про реальний фінансовий стан та фінансові результати діяльності підприємства з метою прийняття/ відхилення рішення про подальше співробітництво.

Основними завданнями вивчення дисципліни Фінансова безпека суб'єктів господарювання є: ознайомити здобувачів із теоретичними та методичними та основами фінансового аналізу суб'єктів господарювання; сформувати у здобувачів комплексну систему знань із розрахунку показників оцінки фінансового стану підприємств; опанувати послідовність та порядок розрахунку показників оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання; набути практичних навичок із оцінювання кредитоспроможності, інвестиційної привабливості та ділової активності суб'єктів господарювання.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- ефективно використовувати фінансову інформацію в управлінні підприємством;
- обчислювати рівень кредитоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства;
- аналізувати майновий стан суб'єкта господарювання;
- застосовувати отримані знання у професійній діяльності;
- володіти ґрунтовними знаннями щодо методів аналітичного опрацювання інформації, організаційних форм проведення аналізу фінансової діяльності;
- оцінювати фінансовий стан підприємства;
- розробляти практичні рекомендації щодо підвищення рівня платоспроможності, ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості суб'єктів господарювання;
- приймати раціональні управлінські рішення, що призведе до зростання економічних вигод користувачів фінансового аналізу.

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Структура навчальної дисципліни.

Денна форма навчання

2	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
<i>Змістовий модуль 1. Фінансовий аналіз активів підприємства</i>						
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу підприємства	8	2	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 2. Інформаційне та організаційне забезпечення фінансового аналізу підприємства	12	4	4	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 3. Загальне оцінювання фінансового стану підприємства	7	2	2	2	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 4. Аналіз майна підприємства	6	2	2	2	-	ДС,Т,РЗ / 12

Тема 5. Ділова активність підприємства та показники її вимірювання	11	2	2	6	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 6. Аналіз вхідних та вихідних грошових потоків	11	2	2	6	1	ДС,Т,РЗ / 12
Разом за модулем 1	55	14	14	24	3	20
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз пасивів підприємства						
Тема 7. Аналіз капіталу та джерел його формування	9	2	2	4	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 8. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	9	2	2	4	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 9. Аналіз фінансової стійкості підприємства	9	2	2	4	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 10. Аналіз прибутку та рентабельності підприємства	8	2	2	4	-	Т, П, РЗ / 12
Тема 12. Аналіз кредитоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства	14	4	4	5	1	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 13. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств	8	2	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 14. Прогнозування фінансового стану підприємства	8	2	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Разом за модулем 2	65	16	16	29	4	20
Види підсумкових робіт					60	
Модульна контрольна робота 1					МКР / 30 балів	
Модульна контрольна робота 2					МКР / 30 балів	
Всього годин / Балів	120	30	30	53	7	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Бали**: поточне оцінювання проводиться за 12-бальною національною шкалою, що пропорційно переводиться за середньою поточною оцінкою, виходячи із того, що поточне оцінювання модуля 1 та модуля 2 не перевищує 20 балів.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов’язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,5 бала за кожну роботу). Пропущені заняття без поважних причин повинні бути відпрацьовані здобувачем за індивідуальним графіком. Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки модульні контрольні роботи проходять у формі он-лайн тестування та є можливість отримати відповідну кількість балів на іспиті. Перескладання модулів можливе лише з дозволу деканату та за умови наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять - усно	15
Представлення результатів у вигляді презентацій	10
Розв'язування задач та кейсів	15
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–6) – тести	30
Модульна контрольна робота 2 (теми 7–14) – тести	30
Іспит (теми 1–14) – тестування	60
Форма контролю	іспит

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення іспиту за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, або бажає підвищити рейтинг на іспит, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за іспит (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами опитування лекційного матеріалу.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Добре	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Здобувач опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Здобувач опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Задовільно	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незадовільно з можливістю з повторного складання	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями, здобув окремі компетенції, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Спіфанова Ю. І., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с.
2. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності: підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. - Львів: Видавництво Львівської політехніки. - 2019.- 320 с.
3. Захарченко П.В., Гриценко М.П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. : Бердянськ: видавництво Ткачук, - 2018. – 224с.
4. Стащук О. В. Сучасна парадигма фінансової безпеки акціонерних товариств. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 398 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19977>
5. Берест М. М. Фінансовий аналіз [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. М. Берест ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (2,33 МБ). - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. - 163 с. : іл. - Дод.: с. 157-160; Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 154-156.
6. Отенко І.П., Азаренков Г.Ф., Іващенко Г.А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с
7. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 388 с
8. Лучко М. Р. Фінансовий аналіз. навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.

Додаткова

1. Garry J. Schinasi. Defining Financial Stability / Schinasi Garry // IMF Working Paper Series. 2004. WP/04/187. Р. 1–16.
2. Дончак Л. Г., Ціхановська О. М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. Економіка та управління підприємствами. 2017. Випуск 10. С. 250-255
3. Чемчикаленко Р.А. Удосконалення системи діагностики платоспроможності підприємства. Економіка та суспільство. 2018. № 15. С. 780 – 784.
4. Financial Analysis of a Selected Company [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.researchgate.net/publication/305076841_Financial_Analysis_of_a_Selected_Company
5. Данилюк М.О. Метошоп І.М., Войтків Л.С., Паневник Т.М., Буй Ю.В. Економічний аналіз: навч. посіб. ІФНТУНГ. Івано-Франківськ. 2018. 316 с.
6. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О. , Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с
7. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Н.І. Власюк. Львів: Вид-во ЛКА, 2016. 312 с
8. Джеджула В. В., Спіфанова І. Ю., Гуменюк В. С. Прибутковість підприємств машинобудівної промисловості України як показник ефективності їх функціонування. Modern Economics. 2021. № 25. С. 58-63. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-09)
9. Financial Accounting: Foundations [Coursera course]. <https://www.coursera.org/learn/financial-accounting-basics>

10. Financial Accounting: Advanced Topics [Coursera course].
<https://www.coursera.org/learn/financial-accounting-advanced?specialization>

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: веб-сторінка. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
4. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Національний банк України URL: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Концепція фінансової безпеки України. URL: <http://www.ufin.com/ua/koncepcia/008.doc>.